

ច្បាប់

ស្តីពី

គណនបក្សនយោបាយ

ព្រះរាជក្រឹត្យ

ជំនួញ ៣៥/១១៩៧/០៧

យើង

ព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧត្តតោសុវរ្ម័ន វិសុទ្ធិពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម

ធម្មិកមហារាជានិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះបរមរាជវាំង

ទិដ្ឋសិក្ខា	
លេខ. ១៧. គ. ៣.....	
ថ្ងៃទី ១៤. ១១. ឆ្នាំ ២០០៧.....	ស្នាក់នៅ.....
បណ្តេង.....	ត្រូវ

យើងមានបង្គាប់ឲ្យព្រះរាជអាជ្ញាប្រកាស

- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២ អស. ៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការអនុវត្តនីតិវិធីប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ អស. រកត. ១០៩៤. ៩០ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ អស. រកត. ០៩៩៧. ១៤៧ ចុះថ្ងៃទី ៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ អស. រកប. ០១៩២. ០៩ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ ស្តីពីការអនុវត្តក្រសួងបរាជ័យ
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំពីឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទី ១ ឯសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទី ២ និង ម៉តី នាយករដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងបរាជ័យ

ប្រកាសរាជប្រឹក្សា

ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៧ បានប្រើប្រាស់ចេញពីថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ ដែលបានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅកំណត់បែបបទនិងលក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើត ការចុះបញ្ជីនិង ការធ្វើសកម្មភាពរបស់គណបក្សនយោបាយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

គណបក្សនយោបាយ គឺជាក្រុមមនុស្សដែលមានគំនិតនិងឆន្ទៈស្របគ្នា ហើយ រូបរមន្តាដោយស្ម័គ្រចិត្តតាមកិច្ចសន្យា បង្កើតឡើងនូវអង្គការមួយដែលមានលក្ខណៈអធិប្រយោជន៍ និងស្វ័យភាព ដើម្បីចូលរួមក្នុងធានានយោបាយជាតិតាមរបបប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស ដោយការចោះឆ្នោតដោយសេរីនិងយុត្តិធម៌ ស្របតាមការកំណត់នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនិងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធ ជាធរមាន ។

មាត្រា ៣.-

គ្រប់គណបក្សនយោបាយត្រូវមានទីស្នាក់ការកណ្តាលនៅរាជធានីភ្នំពេញឬទីរួម ខេត្ត ក្រុង នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៤.-

គ្រប់គណបក្សនយោបាយមានសិទ្ធិស្មើគ្នា ក្នុងការទទួលបុព្វសិទ្ធិនិងការយកចិត្ត ទុកដាក់ដោយស្មើភាពគ្នា ពីរាជរដ្ឋាភិបាលនិងអាជ្ញាធរគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ។

មាត្រា ៥.-

ការចូលជាសមាជិករបស់គណបក្សនយោបាយណាមួយ គឺជាការជ្រើសរើសច្បាប់ខ្លួន ដោយសេរីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូប ។ គ្មានធនាគារម្នាក់មានសិទ្ធិបង្ខំឱ្យគេចូលជាសមាជិក គណបក្សនយោបាយណាមួយឡើយ។

គ្មានធនាគារម្នាក់ត្រូវបានគេដកហូតសិទ្ធិក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិពលរដ្ឋ សិទ្ធិនយោបាយ ឬសិទ្ធិវិជ្ជាជីវៈ ដោយសារមូលហេតុជននោះជាសមាជិកឬមិនមែនជាសមាជិករបស់គណបក្ស នយោបាយណាមួយ ដែលបង្កើតឡើងដោយស្របច្បាប់នោះទេ ។

មាត្រា ៦.-

គ្រប់គណបក្សនយោបាយមិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

១-ធ្វើឱ្យមានអបគមន៍ ដែលនាំឱ្យអន្តរាយដល់ឯកភាពជាតិ និងបូរណភាព

ដែនដី ។

២-ធ្វើវិទ្ធិបូន្មានប្រឆាំងនឹងរបបប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្សដោយប្រើប្រាស់
មធ្យោបាយហិង្សាក្នុងគោលបំណងដណ្តើមអំណាច ។

៣-បង្កើតកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ។

មាត្រា ៧.-

គ្រប់គណបក្សនយោបាយមិនត្រូវស្ថិតនៅក្រោមចំណុះឬការបង្គាប់បញ្ជារបស់
គណបក្សនយោបាយបរទេសឬរបស់រដ្ឋាភិបាលបរទេស ។

មាត្រា ៨.-

ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយជាសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

ជំពូកទី ២

ការបង្កើតគណបក្សនយោបាយ

មាត្រា ៩.-

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរចំនួនយ៉ាងតិច ៨០នាក់ ដែលមានអាយុយ៉ាងតិច ១៨ឆ្នាំ ហើយ
ដែលមានទីលំនៅជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានសិទ្ធិផ្តើមបង្កើតគណបក្ស
នយោបាយមួយបាន ដោយគ្រាន់តែជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍ទៅក្រសួងមហាផ្ទៃ ។ ក្រសួង
មហាផ្ទៃត្រូវឆ្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍ថាបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ
១៥ថ្ងៃ ។ បើហួសការកំណត់ ១៥ថ្ងៃនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ។

គណបក្សនយោបាយដែលទើបផ្តើមបង្កើតត្រូវធ្វើការចោះឆ្នោតជ្រើសតាំងគណៈ-
កម្មាធិការបណ្តោះអាសន្នដែលមានសមាជិកយ៉ាងតិច ៧រូប ហើយដែលម្នាក់ៗមានអាយុយ៉ាងតិច
២៥ឆ្នាំ សម្រាប់រៀបចំបែបបទនិងបំពេញលក្ខន្តិកៈនៃការសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយតាមការ
កំណត់ដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី ៥ នៃច្បាប់នេះ ដើម្បីអនុលោមតាមសភាព ។

ទោះបីមិនគ្រាន់អនុលោមតាមសភាពក៏ដោយ ក្នុងរយៈពេលនេះ គណបក្សនយោបាយ
អាចលើកក្លែងទៅទីស្នាក់ការរបស់ខ្លួនបាន ។

មាត្រា ១០.

គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ត្រូវរៀបចំលក្ខន្តិកៈនិងគោលនយោបាយសំខាន់ៗ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដែលមានចំណុចសំខាន់ៗយ៉ាងតិចណាស់ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក-លក្ខន្តិកៈត្រូវមាន ៖

១-ឈ្មោះជាអក្សរពេញ អក្សរកាត់និងសញ្ញាសំគាល់ ។

២-អាស័យដ្ឋាននៃទីស្នាក់ការកណ្តាល ។

៣-កាលបរិច្ឆេទនៃការបង្កើតគណបក្សនយោបាយ ។ កាលបរិច្ឆេទគណបក្សនយោបាយនេះ មិនត្រូវជាន់លើថ្ងៃបុណ្យជាតិនិងអន្តរជាតិ ។

៤-វិធានស្តីពីការបញ្ចូលជាសមាជិកភាពនិងការបណ្តេញចេញពីសមាជិកភាព ។

៥-សិទ្ធិនិងភារកិច្ចរបស់សមាជិក ។

៦-រចនាសម្ព័ន្ធថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមបន្តបន្ទាប់ ។

៧-សមត្ថកិច្ចនៃអង្គការនានារបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៨-បែបបទនៃការជ្រើសរើសនិងដកហូតមុខងាររបស់សមាជិកគណៈកម្មាធិការនាយក ។

៩-ការកំណត់អំពីការប្រជុំសាមញ្ញ នៃអង្គការនានារបស់គណបក្សនយោបាយ។

១០-ចំនួនសមាជិកចាំបាច់ " ត្រូវម " ដែលត្រូវចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំនៃអង្គការនានារបស់គណបក្សនយោបាយ ដើម្បីឱ្យអង្គប្រជុំនោះយកជាការបាន ។

១១-ហិរញ្ញវត្ថុនិងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

១២-វិធានស្តីពីការរំលាយគណបក្សនយោបាយនិងការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គណបក្សនយោបាយ នៅពេលត្រូវរំលាយ ។

១៣-វិធានស្តីពីការធ្វើវិសោធនកម្មលក្ខន្តិកៈគណបក្សនយោបាយ ។

ខ-គោលនយោបាយនិងកម្មវិធីនយោបាយសំខាន់ៗ ត្រូវបែងអំពីគោលដៅនិងវត្ថុពិបាករបស់គណបក្សនយោបាយ ។

មាត្រា ១១.-

គ្រប់គណបក្សនយោបាយត្រូវមានឈ្មោះនិងសញ្ញាសំគាល់តាមការកំណត់ដូចខាងក្រោម :

១-ឈ្មោះជាអក្សរពេញ ជាអក្សរកាត់និងសញ្ញាសំគាល់របស់គណបក្សនយោបាយ ត្រូវតែខុសគ្នាពីឈ្មោះជាអក្សរពេញឬអក្សរកាត់និងសញ្ញាសំគាល់របស់គណបក្សនយោបាយនានា ។

២-ឈ្មោះរបស់គណបក្សនយោបាយដែលទើបបង្កើតថ្មីមិនត្រូវធ្វើឡើងដោយគ្រាន់តែកែសម្រួលបន្តិចបន្តួចនៅលើឈ្មោះគណបក្សនយោបាយនានា ។

៣-សញ្ញាសំគាល់របស់គណបក្សនយោបាយមិនត្រូវចម្លងឬយកតាមសញ្ញាជាតិ រូបភាពតំណាងឱ្យសាសនា ប្រាសាទអង្គរវត្តឬព្រះនាយាល័ត្នព្រះវិហារសំណាករបស់ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរគ្រប់អង្គ ។

ជំពូកទី ៣

សមាជិកភាព

មាត្រា ១២.-

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលមានអាយុយ៉ាងតិច១៨ឆ្នាំនិងមានសិទ្ធិពលរដ្ឋអាចចូលជាសមាជិកគណបក្សនយោបាយបាន ។

មាត្រា ១៣.-

ការចូលជាសមាជិកនៃគណបក្សនយោបាយ ត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត ។
សមាជិកគណបក្សនយោបាយអាចលាលែងពីគណបក្សនយោបាយបានគ្រប់ពេលវេលា ដោយមិនចាប់បញ្ជាក់ពីមូលហេតុឡើយ ។

មាត្រា ១៤.-

សមាជិកគណបក្សនយោបាយមានសិទ្ធិ កាតព្វកិច្ចដូចគ្នាស្របតាមលក្ខន្តិកៈនៃគណបក្សនយោបាយ ។

មាត្រា ១៥.-

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរម្នាក់មិនអាចជាសមាជិកគណបក្សនយោបាយលើសពីមួយក្នុងពេល តែមួយបានទេ ។ ក្នុងករណីដែលបុគ្គលមួយរូបចូលជាសមាជិកគណបក្សនានាយ៉ាងច្រើន សមាជិក ភាពក្នុងគណបក្សនយោបាយចុងក្រោយត្រូវចាត់ទុកជាបានការ ។

បុព្វជិត មន្ត្រីតុលាការ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនិងកងកម្លាំងនគរបាលជាតិ អាចចូលជាសមាជិកគណបក្សនយោបាយនានាបាន តែមិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពគាំទ្រឬប្រឆាំងគណបក្ស នយោបាយណាមួយឡើយ ។ គណបក្សនយោបាយមិនត្រូវរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងក្នុងស្ថាប័ន សាសនា តុលាការ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនិងកងកម្លាំងនគរបាលជាតិទេ ។

មាត្រា ១៦.-

សមាជិកគណបក្សនយោបាយត្រូវចាត់បង់សមាជិកភាពរបស់ខ្លួន ក្នុងករណីណា មួយដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ១- បានលាល័យបំប្លែងចេះបង់សមាជិកភាពនៃគណបក្សនយោបាយ ។
- ២- ត្រូវបានបណ្តេញចេញពីគណបក្សនយោបាយស្របតាមលក្ខន្តិកៈរបស់ គណបក្សនយោបាយសាមី។

ជំពូកទី ៤

អង្គការនៃគណបក្សនយោបាយ

មាត្រា ១៧.-

អង្គការដឹកនាំរបស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ត្រូវមានយ៉ាងតិចដូចខាងក្រោម ៖

- មហាសន្និបាតឬសមាជបូអង្គការសមមូល ។
- ក្រុមប្រឹក្សាជាតិឬគណៈកម្មាធិការកណ្តាលឬអង្គការសមមូល ។
- គណៈកម្មាធិការនាយកឬគណៈកម្មាធិការអធិប្រឹក្សាឬអង្គការសមមូល ។
- គណៈកម្មាធិការអាជ្ញាកណ្តាលឬគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យឬគណៈកម្មាធិការ វិវាទឬអង្គការសមមូល ។

វិវាទឬអង្គការសមមូល ។

ឈ្មោះអង្គការដឹកនាំរបស់គណបក្សនយោបាយគ្រប់ថ្នាក់នេះ អាចប្រែប្រួលអាស្រ័យ ទៅតាមការកំណត់របស់លក្ខន្តិកៈនៃគណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ។

មាត្រា ១៨._

អាណត្តិ ភារកិច្ច ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អង្គការដឹកនាំរបស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៧ នៃច្បាប់នេះនិងអង្គការនានាទៀតរបស់គណបក្សនយោបាយ ត្រូវកំណត់ក្នុងលក្ខន្តិកៈឬបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ។

ជំពូកទី ៥

ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ

មាត្រា ១៩._

ដើម្បីទទួលសុពលភាពដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ មាត្រា ៩ នៃច្បាប់នេះ គណបក្សនយោបាយត្រូវសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ដោយត្រូវមានសមាជិកយ៉ាងតិច ៤០០០នាក់ មកពីបណ្តាខេត្ត ក្រុងមួយចំនួន ។

មាត្រា ២០._

គណបក្សនយោបាយ ត្រូវបំពេញបែបបទនិងលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

១- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ត្រូវមានហត្ថលេខារបស់ប្រធានគណបក្សនយោបាយ ។

២- ឈ្មោះជាអក្សរពេញនិងអក្សរកាត់និងសញ្ញាសំគាល់របស់គណបក្សនយោបាយ ។

៣- អាស័យដ្ឋាននៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៤- ច្បាប់ដើមនៃលក្ខន្តិកៈគណបក្សនយោបាយចំនួនពីរច្បាប់ ។

៥- បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណបក្សនយោបាយប្រសិនបើមាន ។

៦- គោលនយោបាយនិងកម្មវិធីនយោបាយសំខាន់ៗរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៧- សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាហោយលក្ខអក្សររបស់គណបក្សនយោបាយស្តីពីការគោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនិងបទបញ្ញត្តិផ្សេងៗជាធរមាននិងគោលការណ៍នៃលិខិតប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្សនិងការគោរពលិខិតមនុស្ស ។

៨- បញ្ជីឈ្មោះដោយមានអាយុ អាស័យដ្ឋាននិងស្ថាមមេដែរបស់សមាជិកទាំង ៤០០០នាក់ ដោយមានបញ្ជាក់លេខ ប័ណ្ណសមាជិកគណបក្សនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលសមាជិកភាពគណបក្សនយោបាយ ។

៩-ជីវប្រវត្តិសង្ខេបរបស់ប្រធានឬស្ថាបនិកចំនួន ៣ នាក់យ៉ាងតិច ក្នុង មួយនាក់មួយច្បាប់ ដោយមានបិទរូបថតមំហំ ៤ គុណនឹង ៦ ។

១០-សេចក្តីប្រកាសអំពីគណនីធនាគារ នៅធនាគារក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានការទទួលស្គាល់ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

១១-បង្កាន់ដៃថ្ងៃអាណត្តិរបស់គណបក្សនយោបាយមួយច្បាប់ ។ ថ្ងៃអាណត្តិ នេះត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងមហាផ្ទៃនិងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ២១.-

ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវចេញបង្កាន់ដៃទទួលពាក្យសុំមួយច្បាប់ ឱ្យគណបក្សនយោបាយ ដែលបានបំពេញទម្រង់បែបបទគ្រប់គ្រាន់ តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ២២.-

ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវពិនិត្យវិធីសារនៃសំណុំឯកសាររបស់គណបក្សនយោបាយបន្ទាប់ ពីថ្ងៃចេញបង្កាន់ដៃទទួលពាក្យសុំ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១នៃច្បាប់នេះ ។

ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣០ថ្ងៃ ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវសម្រេចយល់ព្រមឬមិនយល់ព្រម ឱ្យចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ។

មាត្រា ២៣.-

ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា សំណុំឯកសាររបស់គណបក្សនយោបាយណាមានលក្ខណៈ គ្រប់គ្រាន់និងត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនិងច្បាប់នានាជាធរមាន ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវធ្វើលិខិតឆ្លើយតបស្តីពីការយល់ព្រមឱ្យចុះបញ្ជី ធ្វើដូនទៅសមិធានគណបក្ស នយោបាយនោះវិញ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវលក្ខន្តិកៈមួយច្បាប់ ដែលមានចារបញ្ជាក់កាលបរិច្ឆេទ នៃការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ដោយមានចុះហត្ថលេខានិងត្រារបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

មាត្រា ២៤.-

ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា សំណុំឯកសាររបស់គណបក្សនយោបាយ ដែលមិនគ្រាន់ មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់និងត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនិងច្បាប់នានា ជាធរមាន ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងធ្វើដូនទៅសមិធានគណបក្សនយោបាយនោះវិញ។ គណបក្សនយោបាយនោះត្រូវបំពេញបន្ថែមលើសំណុំឯកសារតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់ក្រសួង មហាផ្ទៃយ៉ាងយូរ ១៥ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទទួលបានលិខិតនេះ ។ បើប្តូរសរយៈពេលកំណត់ ១៥ថ្ងៃនេះ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ត្រូវធ្វើលិខិតមិនយល់ព្រមឱ្យចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយធ្វើដូនទៅសមិធានគណបក្ស នយោបាយ ។

មាត្រា ២៥._

គណបក្សនយោបាយណា ដែលក្រសួងមហាផ្ទៃបានចេញលិខិតមិនយល់ព្រមឱ្យ ចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៤ នៃច្បាប់នេះ គណបក្សនយោបាយនោះ មានសិទ្ធិប្តឹងទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវសម្រេចក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបាន ទទួលពាក្យបណ្តឹងរបស់សាមីគណបក្សនយោបាយនោះ ។

ក្រោយពីបានទទួលសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដែលសម្រេចលើ ភាពត្រឹមត្រូវនៃខ្លឹមសារនៃសំណុំឯកសាររបស់គណបក្សនយោបាយនោះ ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវ ចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយនោះភ្លាម តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៣ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២៦._

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីរួចហើយ អាចប្តូរឈ្មោះឬកែប្រែគោល នយោបាយនិងកម្មវិធីនយោបាយសំខាន់ៗឬធ្វើវិសោធនកម្មលើលក្ខន្តិកៈបានស្របតាមលក្ខន្តិកៈរបស់ គណបក្សនយោបាយខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះ គណបក្សនយោបាយត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅក្រសួងមហាផ្ទៃដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវសំណុំឯកសារថ្មីដែលកែប្រែរួចហើយ។ ដោយល្អិត ការផ្លាស់ប្តូរប្រធានគណបក្សនយោបាយត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមកក្រសួងមហាផ្ទៃដោយ ភ្ជាប់មកជាមួយនូវជីវប្រវត្តិសង្ខេបរបស់ប្រធានថ្មីដោយមានបិទរូបថតទំហំ ៤ គុណនឹង ៦ ។

ជំពូកទី ៦

ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គណបក្សនយោបាយ

មាត្រា ២៧._

ចាត់ទុកជាហិរញ្ញវត្ថុរបស់គណបក្សនយោបាយ ចំណូលដែលបានមកពី :

- ១-វិភាគទានឬភាគទានរបស់សមាជិក ។
- ២-ចំណូលផ្សេងៗរបស់គណបក្សនយោបាយដែលបានមកពីការធ្វើអាជីវ- កម្មស្របច្បាប់ ។
- ៣-ប្រាក់ពីឥរិការរបស់រដ្ឋតាមការកំណត់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៨នៃ ច្បាប់នេះ ។
- ៤-អំណោយរបស់ក្រុមហ៊ុនឯកជនខ្មែរឬសម្បទានខ្មែរ ។
- ៥-ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់គណបក្សនយោបាយ ។

មាត្រា ២៨.-

រដ្ឋអាចផ្តល់ប្រាក់ពីថវិកាជាតិស្មើគ្នាដល់គ្រប់គណបក្សនយោបាយសម្រាប់តែប្រើប្រាស់ក្នុងយុទ្ធនាការយោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ។

គណបក្សនយោបាយណាដែលមិនបានទទួលសន្លឹកឆ្នោតគាំទ្រចំនួន៣% នៃសន្លឹកឆ្នោតបានការសរុបទូទាំងប្រទេស ឬមិនបានទទួលអាសនៈមួយក្នុងសភា គណបក្សនយោបាយនោះត្រូវសងប្រាក់នោះគ្រប់ចំនួនមករដ្ឋវិញក្នុងរយៈពេល៣ខែយ៉ាងយូរ ចាប់ពីថ្ងៃប្រកាសលទ្ធផលជាស្ថាពរ នៃការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៩.-

គណបក្សនយោបាយត្រូវបានហាមឃាត់មិនឱ្យទទួលវិភាគទាន ទោះជាតាមរូបភាពណាក៏ដោយ ពីស្ថាប័នរដ្ឋ សមាគម អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សហគ្រាសសាធារណៈ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ វិទ្យាស្ថានសាធារណៈឬក្រុមហ៊ុនបរទេស លើកលែងតែករណីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៨នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ៧

របាយការណ៍និងការត្រួតពិនិត្យ

មាត្រា ៣០.-

របាយការណ៍និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងគណនេយ្យ ត្រូវតម្កល់ទុករយៈពេលយ៉ាងតិច៧ឆ្នាំ ហើយអាចអនុញ្ញាតឱ្យត្រួតពិនិត្យ ដោយអនុលោមតាមលក្ខន្តិកៈឬបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណបក្សនយោបាយឬការសម្រេចរបស់គុណការណ៍ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ៣១.-

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយរួចហើយ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍មកក្រសួងមហាផ្ទៃនិងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានមុនថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ រៀងរាល់ឆ្នាំ ។ របាយការណ៍ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយប្រធានគណបក្សនយោបាយនិងហែរញឹក ។

របាយការណ៍នេះត្រូវមានខ្លឹមសារនិងឯកសារដូចខាងក្រោម :

- ១- សកម្មភាពសំខាន់ៗរបស់គណបក្សនយោបាយ ។
- ២- តារាងតុល្យភាពដែលបង្ហាញនូវប្រាក់ចំណូលនិងប្រាក់ចំណាយប្រចាំឆ្នាំតាមប្រភេទ ។ តារាងតុល្យភាពនេះត្រូវរៀបចំឡើងដោយគណនេយ្យរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៣-បញ្ជីតុល្យការគណនីរបស់គណបក្សនយោបាយនៅក្នុងធនាគារ ។

៤-បញ្ជីតុល្យការនៃទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ រាប់បញ្ចូលទាំងទ្រព្យសម្បត្តិជា
កម្មសិទ្ធិឬជលកម្មម្រែក្នុងជំនួញនិងបំណុលរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

មាត្រា ៣២.-

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការពិនិត្យបញ្ជីតុល្យការទាំងឡាយ
ដែលមានចែងក្នុងចំណុច ២,៣,៤ មាត្រា ៣១ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ៨

ការវិលាយ ការរួមបញ្ចូលគ្នានិងការធ្វើសម្ព័ន្ធភាពគណបក្សនយោបាយ

មាត្រា ៣៣.-

គណបក្សនយោបាយអាចវិលាយខ្លួនឯងបាន តាមសេចក្តីសម្រេចរបស់មហា
សន្និបាតដោយអនុលោមតាមលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួន បន្ទាប់ពីបានធ្វើការជំរះបញ្ជីនិងចាត់ចែងទ្រព្យ
សម្បត្តិរបស់គណបក្សនយោបាយ ។ គណបក្សនយោបាយត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពី
ការវិលាយនេះដល់ក្រសួងមហាផ្ទៃភ្លាម ដើម្បីលុបឈ្មោះគណបក្សនយោបាយនោះ ចេញពីបញ្ជី
គណបក្សនយោបាយ ។

មាត្រា ៣៤.-

គ្មានសមត្ថកិច្ចណាមានសិទ្ធិរំលាយគណបក្សនយោបាយណាមួយបានឡើយលើក
លែងតែគណបក្សនយោបាយនោះ ត្រូវបានប្រកាសវិលាយតាមសាលក្រមឬសាលដីកាជាស្ថាពរ
របស់តុលាការ ។

មាត្រា ៣៥.-

គណបក្សនយោបាយដែលត្រូវបានប្រកាសវិលាយដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣
នៃច្បាប់នេះ ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិដែលនៅសេសសល់ ត្រូវអនុវត្តតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់
មហាសន្និបាត ។

មាត្រា ៣៦._

គណបក្សនយោបាយអាចប្រកាសរួមបញ្ចូលគ្នាជាមួយគណបក្សនយោបាយផ្សេងទៀតបាន តាមការកំណត់របស់លក្ខន្តិកៈ ។ ក្នុងករណីដែលលក្ខន្តិកៈមិនបានចែង ត្រូវអនុវត្តតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាតគណបក្សនយោបាយ ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវលុបឈ្មោះគណបក្សនយោបាយដែលបានប្រកាសរួមបញ្ចូលគ្នានោះចេញពីបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីការរួមបញ្ចូលនោះ។

មាត្រា ៣៧._

គណបក្សនយោបាយអាចធ្វើសម្ព័ន្ធភាពទ្វេភាគីឬពហុភាគីជាមួយគ្នាបានដោយសេរី តាមសេចក្តីសម្រេចរបស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ។

**ជំពូកទី ៩
ទោសប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៣៨._

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួនបីលានរៀល (៣.០០០.០០០រៀល) ចំពោះ គណបក្សនយោបាយណា ដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៣១ នៃច្បាប់នេះ ។
ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ទ្រេមួយជាពីរហើយអាចផ្ដន្ទាទោសព្យាកសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយនោះជាបណ្តោះអាសន្ន ។

មាត្រា ៣៩._

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីរ បីលានរៀល (៣.០០០.០០០រៀល) ដល់ ប្រាំលានរៀល (៥.០០០.០០០រៀល) ចំពោះគណបក្សនយោបាយណា ដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើស នឹងមាត្រា ៧ នឹងមាត្រា ២៩ នៃច្បាប់នេះ ។
ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ទ្រេមួយជាពីរហើយអាចព្យាកសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយនោះជាបណ្តោះអាសន្ន ។

មាត្រា ៤០._

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួន មួយលានរៀល (១.០០០.០០០រៀល) ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៥ នឹងក្បួនទ័ណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៥ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤១.

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពីនឹងជាប្រាក់ចំនួនពីមួយលានរៀល (១.០០០.០០០រៀល) ដល់ ប្រាំលានរៀល (៥.០០០.០០០រៀល) នឹងឬផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ដល់ ១ឆ្នាំ ចំពោះ ជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តដូចខាងក្រោម :

១-បន្តគ្រប់គ្រង ដឹកនាំគណបក្សនយោបាយដែលក្រសួងមហាផ្ទៃមិន យល់ព្រមឱ្យចុះក្នុងបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ឬ

២-បន្តគ្រប់គ្រងដឹកនាំគណបក្សនយោបាយ ដែលតុលាការបានចេញ សាលក្រមឬសាលដីកាជាស្នាពរវិលាយរួចហើយ ឬ

៣-គ្រប់គ្រង ដឹកនាំគណបក្សនយោបាយដោយមិនបានសុំចុះឈ្មោះក្នុង បញ្ជីគណបក្សនយោបាយក្នុងរយៈពេលលើសពី ១៨ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃធ្វើការចោះធ្លោតជ្រើស តាំងគណៈកម្មាធិការបណ្ដោះអាសន្នដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩ នៃច្បាប់នេះ ឬ

៤-នៅតែបន្តបើកទីស្នាក់ការគណបក្សនយោបាយខ្លួន ទោះជាមានសាល ក្រម ឬសាលដីកាជាស្នាពររបស់តុលាការសម្រេចវិលាយឬផ្អាកសកម្មភាពគណបក្ស នយោបាយ នោះក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤២.

ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តលើសនឹងមាត្រា ៦ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោស តាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

**ជំពូកទី ១០
អន្តរប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៤៣.

បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដែលបានចុះបញ្ជី គណបក្សនយោបាយតាមការកំណត់របស់អុនពាក់ឆ្នាំ១៩៩៣ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំឯកសារតាមការ កំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០ នៃច្បាប់នេះ លើកលែងតែចំណុចទី ១១ មកតម្កល់ទុកនៅ ក្រសួងមហាផ្ទៃវិញ ក្នុងរយៈពេល ៩០ថ្ងៃយ៉ាងហោច ។

បើហួស រយៈពេលដូចបានកំណត់ខាងលើនេះ ត្រូវចាត់ទុកជាគណបក្សនយោបាយ នោះបានចោះបង់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ។

ជំពូកទី ១១

អវសានប្បញ្ញត្តិ

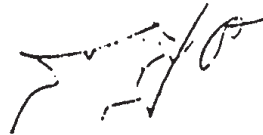
មាត្រា ៤៤.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៤៥.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៨
ព្រះបាទសីហនុ និង ព្រះមហាក្សត្រីស៊ីហ៊ង ព្រះមហាក្សត្រី
ព្រះរាជវង្ស

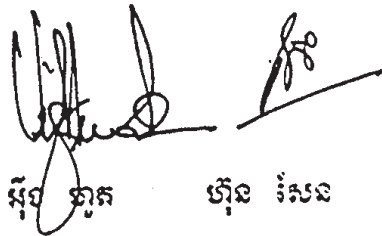
ជា ស៊ីហ៊ង

ព្រះមហាក្សត្រីព្រះមហាក្សត្រី
ព្រះមហាក្សត្រីព្រះមហាក្សត្រី
ព្រះមហាក្សត្រីព្រះមហាក្សត្រី

បានជំរាបជូន
ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និងសមាជិករដ្ឋមន្ត្រីទី២
សមាជិករដ្ឋមន្ត្រីព្រះបរមរាជវាំង

ស ខេង យូ ហុកត្រី

អ៊ុន ហ៊ុន ហ៊ុន វ៉ាន